

کاربرد روش TLVQ^(۱) و تبدیل KLT^(۲) در فشرده سازی درون فریمی^(۳) تصاویر با نرخ ۰۰۸ BPP^(۴)

ابوالقاسم صیادیان
استادیار

دانشکده برق، دانشگاه صنعتی امیرکبیر

چکیده

روش های چندی کردن برداری VQ، یکی از روش های موفق در فشرده سازی سیگنال دیجیتالی تصاویر می باشند. قابلیت فشرده سازی این روش ها با افزایش طول بلوک های ورودی (از 4×4 به سمت 16×16 × ۳۲ × ۴) افزایش چشمگیری می یابد. بالا رفتن بعد^(۵) بردارها موجب بروز چهار مشکل عملی می گردد: (الف) نیاز به حجم فوق العاده بالای نمونه های آموزشی (ب) نیاز به زمان فوق العاده زیاد برای طراحی کتاب کد (ج) نیاز به حجم حافظه فوق العاده بالا برای نگهداری کتاب کد (د) نیاز به حجم محاسبات فوق العاده بالا در فاز کدینگ.

مشکل (الف) با توجه به جذابیت و کارآئی این روش در فشرده سازی تصویر قابل رفع است (چون جمع آوری بایگان داده فقط یک بار انجام می پذیرد). مشکل (د) با طراحی و ایجاد ساختارهای مناسب بر روی کتاب کد و استفاده از روش جستجوی سریع در حد قابل قبولی مرتفع می گردد (مانند ساختارهای LSVQ^(۶) و UVQ^(۷)). راه حل مناسبی برای رفع دو مشکل اساسی (ب) و (ج) تاکنون ارائه نشده به قسمی که کیفیت روش ارائه شده قابل مقایسه با روش های TLVQ^(۸) باشد. استفاده همزمان از روش TLVQ و تبدیل KVT راه حلی است که طی این تحقیق برای رفع دو مشکل مذکور ارائه گردیده است. شبیه سازی های انجام پذیرفته نشان می دهد که در نرخ ۰۰۸ BPP^(۹) کیفیت PSNR تصویر بازسازی شده حدود ۲۲ dB می باشد.

0.008 BPP Interframe Image Compression with Two Layer Vector Quantization and KLT Transform

A. Sayadian
Assistant Professor

Department of Electrical Engineering Amirkabir
University of Technology

Abstract

Vector quantization is one powerful method for digital image compression. Increase of image subblock size will be reduce the bit per pixel. Two limiting problem for increasing the subblock size are, increase of codebook storage size and needed time for codebook designing. We propose a new method that uses two layer VQ and KLT transform. The result of simulations on many images show the PSNR of new method is 22 dB at 0.008 BPP.

مقدمه

کاربردهای عملی است. در طی این تحقیق برای $L = 256$ (بلوک‌های 16×16 پیکسل) $p = 128$ و برای $L = 288$ (بلوک‌های 16×24 پیکسل) $p = 160$ و برای $L = 1024$ (بلوک‌های 32×22 پیکسل) $p = 256$ به عنوان تعداد ضرایب تبدیل DCT انتخاب گردیدند. حال فرض می‌کنیم که بردار ضرایب تبدیل یافته با بعد مشخص p به عنوان ورودی سیستم چندی کننده برداری LSVQ^(۱۵) باشد. با توجه به افزایش بعد بردارها در این نوع چندی کننده‌های برداری، ضروری است که تعداد الگوهای مرجع کتاب کد به اندازه کافی بزرگ انتخاب گردد تا به کیفیت مورد نظر دست یابیم. طبق نتایج شبیه‌سازی به عمل آمده در طی این تحقیق مناسب است که برای طول بلوک‌های 16×16 کتاب کد حداقل 16 بیتی در نظر گرفته شود (در کاربردهای تلفن تصویری). فرض می‌کنیم هر پارامتر تبدیل DCT، به صورت یک عدد ممیز شناور ذخیره گردد. اگر از چندی کننده‌های برداری غیرساختار یافته UVQ^(۱۶) برای این منظور استفاده نماییم (که از نظر کیفیت بهینه هستند)، جدول (۱) حجم حافظه مورد نیاز برای ذخیره و نگهداری کتاب کد را نشان می‌دهد. نکته قابل توجه آن است که در کلیه سیستم‌های عملی LSVQ، حتماً نوعی ساختار مناسب (برای جستجوی سریع) بر روی کتاب کد اعمال می‌نمایند [۱]. اعمال ساختار مناسب، مستلزم افزایش حجم حافظه مورد نیاز سیستم می‌باشد. در اغلب روش‌های VQ ساختار یافته رایج (مانند ساختار درختی TSVQ) حجم حافظه مورد نیاز تا حدود دو برابر کتاب کد اصلی افزایش می‌یابد [۱ و ۲].

جدول (۱) حجم حافظه مورد نیاز چندی کننده‌های LSVQ

برای کتاب کد ۱۶ بیتی (برحسب مگابایت)

در حالت UVQ		در حالت FSSVQ ^(۱۷)	
$p = 128$	$p = 160$	$p = 128$	$p = 160$
$23/56$	$41/95$	$67/12$	$83/9$

با ملاحظه رقم‌های جدول (۱)، دلیل اصلی عدم مقبولیت چندی کننده‌های LSVQ مشخص می‌گردد. حجم حافظه فوق العاده بالای مورد نیاز چندی کننده‌های LSVQ، دلیل اصلی عدم مقبولیت و عدم رایج شدن آنها می‌باشد.

طبق نظریه نرخ-اعوجاج^(۱۸)، درصد فشرده‌سازی تصاویر (به عنوان یک منبع اطلاعاتی با همبستگی زیاد) با افزایش طول بلوک‌های زیر تصویر در چندی کننده‌های برداری افزایش می‌یابد (تحت شرایط اعوجاج معین). بنابر نظریه فوق، تلاش فراوانی تاکنون به مظور فشرده‌سازی هر چه بیشتر تصاویر انجام پذیرفته است [۱ الی ۱۰]. استفاده از چندی کننده‌های برداری با طول بلوک‌های معمولی 4×4 با حداکثر 8×8 پیکسل) روشی رایج است. در اغلب کاربردها کتاب کد برای طول بلوک 4×4 به صورت 10 بیتی و برای طول 8×8 به صورت 12 بیتی طراحی شده مورد استفاده قرار می‌گیرند [۱ و ۶]. برای بلوک‌های بزرگتر از 8×8 ، KLT، ابتدا با استفاده از تبدیل‌های مناسب همانند DST^(۱۹)، WHT^(۲۰) و ...، همبستگی‌های خطی بین پیکسل‌های داخل هر بلوک را حتی الامکان حذف نموده و در نتیجه اندازه بردار حاصل را حتی المقدور کاهش می‌دهند (با قبول مقدار اندکی اعوجاج). فرض می‌کنیم ($x_1, x_2, \dots, x_L$) بردار ورودی تبدیل DCT و $y_1, y_2, \dots, y_L$ بردار خروجی ضرایب تبدیل باشند. همچنین فرض می‌کنیم ($\delta_{y_1}, \delta_{y_2}, \dots, \delta_{y_L}$) بردار واریانس ضرایب تبدیل DCT بر روی پایگاه داده‌های آموزشی باشند. ضرایب تبدیل را بر حسب ترتیب نزولی واریانس آنها مرتب نموده و به صورت $S\delta_{y_1}, S\delta_{y_2}, \dots, S\delta_{y_L} = (S\delta_{y_1}, S\delta_{y_2}, \dots, S\delta_{y_L})^T$ نمایش می‌دهیم. حال خطای PVMSE^(۲۱) را به صورت زیر تعریف می‌نماییم:

$$pv(p) = \left[\frac{\sum_{i=p+1}^L S\delta_{y_i}}{\sum_{i=1}^L S\delta_{y_i}} \right] \times 100 \quad (1)$$

با افزایش P (بعد بردار کاهش یافته)، خطای کاهش می‌یابد. به هر حال چون هدف اصلی از این تبدیل، کاهش بعد بردار تبدیل یافته (به خاطر اهداف فشرده‌سازی تصویر) است، ضرورت دارد که P حتی الامکان کوچک در نظر گرفته شود. کوچک‌گردن غیرمعقول p نیز موجب افزایش غیرقابل قبول خطای P خواهد شد. بنابراین می‌بایستی p را طوری انتخاب نماییم که کیفیت تصویر بازسازی شده در حد قابل قبول باقی بماند. بدین لحاظ p را طوری تعیین می‌نمایند که خطای مزبور در رنج $5 \leq pv \leq 1$ درصد باقی بماند. انتخاب $L/4 \leq p \leq L/2$ رنج مناسبی در

۲- چندی کننده‌های برداری دولایه‌ای

(17) TLVQ

چندی کننده‌های دولایه‌ای با اهداف مختلف قبل از نیز مورد استفاده قرار گرفته اند [۸]. هدف اصلی در استفاده از چندی کننده‌های TLVQ، یکی کاوش زمان لازم برای طراحی الگوهای مرجع و دیگر کاوش نسبی بار محاسباتی در فاز کدینگ می‌باشد. فرض می‌کنیم که N (تعداد الگوهای مرجع کتاب کد) به صورت حاصلضرب دو عدد صحیح $N_1, N_2 = N$ قابل تجزیه باشد. در این صورت از چندی کننده TLVQ به صورت دو ساختار متمایز زیر می‌توان استفاده نمود [۲ و ۳]:
الف) ساختار ضربی PVQ^(۲۰) ب) ساختار درختی TVQ^(۱۹).

الف) در ساختار ضربی ابتدا یک کتاب کد N_1 تایی به عنوان کتاب کد اصلی طراحی می‌گردد. کلیه بردارهای آموزشی را به یکی از N_1 الگوی مرجع اصلی نسبت می‌دهند. آنگاه اختلاف بین کلیه بردارهای آموزشی و الگوهای مرجع اصلی منتظر را به دست می‌آورند. از روی بردارهای اختلاف جدید (که دارای واریانس متوسط کمتری است)، مجدداً یک کتاب کد فرعی با تعداد N_2 الگوی مرجع طراحی می‌نمایند. این روش از نظر کاوش حجم حافظه مورد نیاز سیستم‌های LSVQ، بسیار ایده‌آل می‌باشد. متاسفانه کیفیت نهایی سیستم از مقدار بهینه (کتاب کد با N عضو) بسیار دور است. برای مثال اگر $N_1 = N_2 = 2^{16}$ (کتاب کد ۱۶ بیتی) باشد، در این صورت کتاب کد اصلی و فرعی هر دو ۸ بیتی خواهندبود. حجم حافظه مورد نیاز برای ساختار PVQ در این حالت برابر $27/0$ مکابایت می‌گردد. با مقایسه عدد فوق و اعداد داخل جدول (۱) ملاحظه می‌گردد که حجم حافظه مورد نیاز در این حالت بسیار ناچیز و در حد بسیار مطلوب قرار دارد. مزیت دوم روش PVQ کاوش بار محاسباتی فاز کدینگ در مقایسه با روش UVQ است. برای مثال تعداد دفعات محاسبه تابع فاصله در فاز کدینگ برای روش UVQ برابر N و در روش PVQ برابر $N_1 + N_2$ بازاء هر بردار تست و رودی است. در نتیجه بار محاسباتی روش PVQ در حدود $100/N / (N_1 + N_2)$ درصد روش UVQ خواهد بود. در مثال بالا (با فرض $N_1 = N_2 = N$) بار محاسبات فاز کدینگ روش PVQ در حدود $8/0$ درصد روش UVQ می‌گردد. ملاحظه می‌شود که این مقدار کاوش دربار محاسباتی بسیار چشمگیر است. مزیت سوم روش PVQ که در

مقالات و منابع تحقیقاتی کمتر به آن اشاره می‌شود، کاوش بسیار مطلوب در زمان طراحی کتاب کد است. اگر بردارهای آموزشی زیاد باشد (که در چندی کننده‌های LSVQ چنین است)، تعداد مراحل بهینه‌سازی و همچنین تعداد الگوهای مرجع کتاب کد بالا است. بدین لحاظ حجم محاسبات در مرحله طراحی فوق العاده بالا می‌رود. برای مثال با تعداد بردارهای آموزشی حدود ۱۰۰ برابر تعداد الگوهای مرجع (که برای یادگیری آماری^(۲۱) ضروری است)، وقت مورد نیاز (برای کتاب کد ۱۶ بیتی) فقط برای بهینه‌سازی یک مرحله از الگوریتم LBG^(۲۲) [۱] حدود دو ماه بوده است. در صورتی که برای روش کل فرآیند طراحی الگوهای مرجع در طی کسری از ساعت انجام می‌پذیرد. ضعف روش PVQ ؛ ضعف عدمه روش PVQ پایین بودن کیفیت آن در مقابل روش UVQ است. بنابراین با اینکه روش PVQ از نظر پیاده‌سازی دارای سه مزیت بسیار جالب است، متاسفانه به صورت فوق الذکر کمتر مورد استفاده قرار می‌گیرد. در کاربردهای عملی تعداد الگوهای مرجع کتاب کد فرعی به حدود ۴ تا ۶۴ برابر (N_2) افزایش داده می‌شود. این مطلب به خاطر آن است که به کیفیتی قابل مقایسه با روش UVQ دست یابند [۱ و ۶]. مطلب فوق به این معنی است که برای وصول به یک مقدار از اعوجاج تقریباً یکسان، روش PVQ به نرخی در حدود ۲ تا ۴ بیت بیشتر از روش UVQ نیاز دارد.

ب) ساختار درختی TVQ، همانند روش PVQ ابتدا یک کتاب کد N_1 تایی به عنوان کتاب کد اصلی طراحی می‌گردد، کلیه بردارهای آموزشی به یکی از N_1 الگوی مرجع اصلی نسبت داده می‌شوند. آنگاه برای هر الگوی مرجع اصلی مجدداً (با استفاده از بردارهای آموزشی منتظر) یک کتاب کد فرعی با تعداد الگوهای مرجع برابر N_2 طراحی می‌نماییم. در حقیقت برخلاف روش PVQ که دارای یک کتاب کد فرعی است، در این حالت N_1 کتاب کد فرعی خواهیم داشت که هر کدام دارای N_2 الگوی مرجع هستند. کیفیت ساختار درختی دو لایه‌ای تقریباً در حد چندی کننده UVQ است [۲] (با اختلاف $5/0$ تا $1/0$) و بنابراین برای اهداف پیاده‌سازی بسیار مناسب می‌باشد. ساختار درختی دو لایه‌ای علاوه بر تأمین کیفیت مناسب (ضعف اساسی روش PVQ)، دو مزیت عمده روش PVQ یعنی کاوش مناسب بار محاسباتی در مرحله طراحی کتاب کد و فاز کدینگ را دارا می‌باشد.

در شبیه سازی های انجام پذیرفته طی این تحقیق، مشخص شده است که با انتخاب $p_1 = 80$ به خطای کمتر از $2/81$ درصد می رسیم که مقدار قابل قبولی است. ملاحظه می گردد که اگر از تبدیل KLT در لایه اول استفاده نماییم، به کاهشی در حدود 37 درصد حجم حافظه مورد نیاز سیستم خواهیم رسید. برای دسترسی به این مقدار کاهش در حجم حافظه، مجبور به صرف بار محاسباتی اضافی $2p_1 \cdot p$ (عمل ضرب و جمع) بازه هر بردار ورودی (به خاطر انجام تبدیل KLT) می باشیم. با توجه به نتایج فوق به نظر می رسد که اعمال تبدیل KLT در لایه اول به نتایج خیلی خوب در کاهش حجم حافظه منجر نمی گردد.

جدول (۲) مقایسه مزایا و معایب سه روش UVQ و TVQ و PVQ

نوع مقایسه	با معيار(الف)	با معيار(ب)	با معيار(ج)	با معيار(د)
نوع چندی کننده	بهینه	خیلی بالا	خیلی بالا	خیلی بالا
UVQ	بهینه	خیلی بالا	خیلی بالا	خیلی بالا
PVQ	ضعیف	خیلی پایین	پایین	خیلی کم
TVQ	نزدیک به بهینه	پایین	پایین	خیلی بالا

۳- روش اعمال تبدیل KLT

در طی این تحقیق متوجه شدیم که اگر تبدیل KLT در لایه دوم بر روی بردارهای مرجع ضرایب تبدیل DCT اعمال گردد، به نتایج نسبتاً جالبی در فشرده سازی پارامترهای کتاب کد دست می یابیم. برای این منظور ابتدا N ماتریس کوواریانس متناظر با بردارهای آموزشی ضرایب تبدیل DCT_{N_1} کتاب کد فرعی را تعیین می نماییم. آنگاه از روی این ماتریس ها، N دسته از مقادیر ویژه و بردارهای ویژه را محاسبه می نماییم. بر مبنای رابطه (۲)، بعد بردارهای کاهش یافته $p_{1j} (j = 1, N_1)$ را طوری تعیین می کنیم که خطای نسبی حاصل بر روی بردارهای ضرایب تبدیل DCT کمتر از 1 تا 5 درصد گردد. شبیه سازی های انجام پذیرفته طی این تحقیق نشان می دهد که انتخاب $20 \leq p_{1j} \leq 16$ برای $p = 128$ (تعداد ضرایب تبدیل DCT بلوک 16×16 پیکسل) بعد کاهش یافته مناسبی می باشد. با توجه به ملاحظات عملی، بعد یکسان برای

متأسفانه حجم حافظه مورد نیاز این ساختار در حد روش چندی کننده UVQ است (حتی اندکی هم بیشتر). بنابراین ساختار درختی به حجم فوق العاده بالای حافظه در مقابل ساختار ضربی PVQ نیازمند است.

مقایسه ساختار PVQ و TVQ: با توجه به مطالعه بیان شده و تحت شرایط نرخ مساوی (برای یک کتاب کد ۱۶ بیتی) (مزایا و معایب دو روش PVQ و TVQ در مقابل روش UVQ را می توان در جدول (۲) ملاحظه نمود. معیارهای مقایسه عبارتند از: (الف) کیفیت (ب) بار محاسباتی مورد نیاز در مرحله طراحی کتاب کد (ج) بار محاسباتی مورد نیاز برای جستجوی کتاب کد در مرحله کدینگ (د) حجم حافظه مورد نیاز برای نگهداری کتاب های کد.

همانطوری که از جدول (۲) مشاهده می شود، هر دو روش PVQ و TVQ دارای دو مزیت مشترک (ب و ج) نسبت به روش UVQ می باشند. در دو معیار دیگر هر کدام دارای یک نقطه قوت و یک نقطه ضعف هستند. هدف ما استفاده تلفیقی از دو روش PVQ و TVQ است به قسمی که از نقاط قوت هر کدام استفاده مناسب نموده و نقطه ضعف آنها را توسط روش مناسبی جبران نماییم.

۳-۱- استفاده از تبدیل KLT برای کاهش حجم حافظه

از میان کلیه تبدیل های خطی ارتونرمال^(۲۴)، تبدیل KLT تبدیلی بهینه است. تبدیل هایی مانند DST و DCT و DFT و WHT و ... تبدیل هایی قطعی^(۲۵) بوده و نمی توانند از توزیع آماری نمونه های آموزشی برای حذف همبستگی های خطی به نحو شایسته استفاده نمایند. تبدیل KLT بر خلاف تبدیل های قطعی یک تبدیل تصادفی^(۲۶) است که از خواص آماری (خطی) بردارهای آموزشی به نحو شایسته ای در کاهش بعد فضای پارامترها استفاده می نماید. فرض می کنیم $v_1, v_2, \dots, v_p$ بردارهای ویژه و $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_p$ (با فرض $\lambda_1 \geq \lambda_2 \geq \dots \geq \lambda_p$) مقادیر ویژه ماتریس کوواریانس بردارهای آموزشی ضرایب تبدیل DCT باشند. با استفاده از رابطه (۲) بعد کاهش یافته p_1 را طوری در نظر می گیریم که خطای نسبی مقادیر ویژه کمتر از 1 تا 5 درصد گردد:

$$re(p_1) = \left[\frac{\sum_{i=p_1+1}^p \lambda_i^2}{\sum_{i=1}^p \lambda_i^2} \right]^{1/2} \times 100 \quad (2)$$

در کاربردهای تلفن تصویری بوده است. برای مقایسه عملکرد روش‌ها از مقدار PSNR^(۲۸) dB استفاده نمودیم. اگرفرض کنیم $[x(n), \dots, x_p(n)] = [x_1(n), \dots, x_p(n)]$ یک نمونه از بردارهای غیرچندی شده و شده متضایر با $y(n) = [y_1(n), \dots, y_p(n)]$ یک نمونه از بردارهای چندی PSNR را بر حسب dB از رابطه زیر تعیین نمودیم (L تعداد کل بردارهای تست برای ارزیابی است):

$$PSNR = \frac{1}{L} \sum_{n=1}^L 10 \log \left[\frac{\sum_{i=1}^p x_i^2(n)}{\sum_{i=1}^p (x_i(n) - y_i(n))^2} \right] \quad (۳)$$

آزمون‌ها برای سه حالت زیر انجام پذیرفته است: الف) کتاب کد دو لایه‌ای با ساختار درختی TVQ بدون استفاده از تبدیل KLT (ب) کتاب کد دو لایه‌ای با ساختار درختی TVQ و با استفاده از تبدیل KLT ۲۵۶ کتاب کد فرعی (ج) کتاب کد دو لایه‌ای با ساختار درختی TVQ با استفاده از تبدیل KLT و یک کتاب کد فرعی سرتاسری ۱۲ بیتی.

جدول (۳) نتایج شبیه‌سازی حاصل را برای دو نوع آزمون نشان می‌دهد. در آزمون اول نمونه‌های تست از میان مجموعه نمونه‌های آموزشی انتخاب گردیدند. در آزمون دوم نمونه‌ای تست خارج از مجموعه نمونه‌های آموزشی انتخاب شدند. در هر دو آزمون تعداد بلوک‌های تست ۳۰۰۰۰ بود. (۱۰۰ تصویر $240 \times 240 \times 2$ با بلوک‌های 16×16 پیکسل).

با بررسی جدول (۳) ملاحظه می‌شود که با قبول حداکثر ۲dB، می‌توان یک سیستم عملی (با حجم حافظه قابل قبول) برای فشرده‌سازی درون فریمی با نرخ فشرده‌سازی بالا یعنی 0.008 bpp با استفاده از روش پیشنهادی طراحی نمود. برای مشاهده نتایج کیفی، دو تصویر از آزمون اول و دوم در شکل (۱) و (۲) نشان داده شده‌اند. شکل (۱)، یک نمونه از تصویر بازسازی شده است وقتی که تصویر اصلی در مجموعه نمونه‌های آموزشی حضور داشته است. شکل (۲) یک نمونه از تصویر بازسازی شده است، وقتی که تصویر اصلی در مجموعه نمونه‌های آموزشی حضور نداشته است.

با ملاحظه نتایج کمی و کیفی حاصل بر روی تعداد زیادی از تصاویر، به نظر می‌رسد که روش پیشنهادی دارای پتانسیل مناسبی برای فشرده‌سازی درون فریمی تصاویر با نرخ خیلی پایین در کاربردهای تلفن تصویری می‌باشد.

کلیه بردارهای کاهش یافته ضرایب تبدیل DCT انتخاب شده و برابر $p_1 = 16$ در نظر گرفتیم (به خطای نسبی متوسط $2/85$ درصد منجر می‌شود). در این حالت به $16N_1$ بردار p پارامتری اضافی (نسبت به روش UVQ) نیاز خواهیم داشت (برای نگهداری ۱۶ بردار ویژه N_1 کتاب کد فرعی). با این وجود حجم حافظه مورد نیاز در این حال از $5/56$ مکابایت به $6/42$ مکابایت کاهش می‌یابد (چنانچه از ساختار درختی دو لایه‌ای استفاده نمایم). یعنی استفاده از تبدیل KLT بر روی ضرایب تبدیل DCT در لایه دوم موجب کاهش حجم حافظه مورد نیاز به مقدار 81% شده است. با اینکه حجم حافظه مورد نیاز برای کتاب کد 16 بیتی از $3/56$ مکابایت به $6/42$ مکابایت کاهش یافته (به کمتر از $1/5$ تقلیل یافته)، ولی متأسفانه هنوز برای کاربردهای عملی مناسب به نظر نمی‌رسد. برای کاهش بیشتر حجم حافظه از ساختار PVQ با اصلاحاتی به شرح زیر استفاده نمودیم. ابتدا یک کتاب کد (۱۰-۱۲) بیتی فرعی سرتاسری^(۲۹) با استفاده از کلیه بردارهای با بعد کاهش یافته ($p_1 = 16$) (مربوط به کلیه کتاب‌های کد فرعی) طراحی مینماییم (به جای 256 کتاب کد فرعی ۸ بیتی). آنگاه برای هر گروه مرجع در کتاب‌های کد فرعی یک ایندکس متضایر در کتاب کد فرعی سرتاسری تعیین می‌نماییم. گروه متضایر تعیین شده در کتاب کد فرعی سرتاسری می‌باشیم دارای کمترین فاصله با گروه مورد آزمایش باشد. اگر هر ایندکس توسط حداکثر ۲ بایت نمایش داده شود، برای ذخیره کردن $2^{16} = N$ گروه مرجع فرعی در این حالت فقط به ذخیره کردن $2N$ بایت یعنی $128/0$ مکابایت نیاز خواهیم داشت. ملاحظه می‌شود که عدد فوق برای یک کتاب کد 16 بیتی بسیار جذاب و جالب توجه می‌باشد. البته در این حالت برای ذخیره کردن کتاب کد فرعی سرتاسری و بردارهای ویژه به حافظه اضافی نیاز داریم. با توجه به بحث فوق، حجم کل حافظه مورد نیاز در این حالت $2/62$ مکابایت می‌گردد. ملاحظه می‌شود که حجم حافظه مورد نیاز نسبت به روش UVQ حدود $92/22$ درصد کاهش یافته است. از این مقدار حدود $2/22$ مکابایت (یعنی $81/8$ درصد) فقط جهت ذخیره نمودن کتاب کد اصلی و N_1 مجموعه از بردارهای ویژه می‌گردد.

۴- نتایج شبیه‌سازی

هدف اصلی این تحقیق بررسی کارآیی روش پیشنهادی برای فشرده‌سازی درون فریمی تصویر

- 13 - Walsh Hadamard Transform
- 14 - Proportional Variance Mean Square Error
- 15 - Large Size VQ
- 16 - Fast Search Structure VQ
- 17 - Two Layer VQ
- 18 - Unstructural VQ
- 19 - Product VQ
- 20 - Statistical Learning
- 21 - Tree VQ
- 22 - Linde, Buzo, Gray
- 23 - Orthonormal
- 24 - Deterministic
- 25 - Stochastic
- 26 - Global
- 27 - Proportional Signal to Noise Ratio

شکل (۱) (الف) - تصویر اصلی

ب) تصویر بازسازی شده

جدول (۳) نتایج شبیه سازی برای روش های مختلف چندی

کننده برداری دو لایه ای

PSNR (dB)	آزمون اول	آزمون دوم
حالات تست		
حالت الف	۲۵/۲۸	۲۴/۱۷
حالت ب	۲۴/۳۱	۲۳/۰۵
حالت ج	۲۳/۴۷	۲۲/۱۲

۵- جمع بندی و نتیجه گیری

در این تحقیق نشان داده ایم که با استفاده از نظریه چندی کننده های برداری دو لایه ای می توان به فشرده سازی بدرودن فرمی با راندمان خوبی بالا دست یافت (با نرخ 0.8 bpp و مقدار PSNR متوسط dB ۲۲/۴۷). برای این منظور از تلفیق دو نظریه چندی کردن برداری ضربی و درختی به نحو مناسبی استفاده نمودیم. همچنین برای کاهش حجم حافظه مورد نیاز در قسمت کتاب های کد فرعی از تبدیل KLT در لایه دوم استفاده نمودیم که بر روی بردارهای ضرایب تبدیل DCT آموزشی اعمال گردیده است. نتایج شبیه سازی با دیتا های زیاد در کاربردهای تلفن تصویری نشان می دهد که کارآئی روش پیشنهادی هم از نظر کمی و هم از نظر کیفی و هم از نظر پیاده سازی قابل توجه می باشد.

زیرنویس ها

- 1 - Two Layer Vector Quantization
- 2 - Karhunen - Loeve Transform
- 3 - Intera frame
- 4 - Bit Per Pixel
- 5 - Dimension
- 6 - Tree Structure VQ
- 7 - Lattice Structure VQ
- 8 - Unstructural VQ
- 9 - Proportional Signal to Noise Ratio
- 10 - Rate Distortion Theory
- 11 - Discrete Cosine Transform
- 12 - Discrete Sine Transform

ب) تصویر بازسازی شده

شکل (۲) (الف) تصویر اصلی

مراجع

- [1] V. S. Sitaram, C. M. Huang P. D. Israelsen, "Efficient Codebooks for Vector Quantization Image Compression with an Adaptive Tree Search Algorithm", IEEE Trans on Commu., Vol 42, No. 11. Novem, 1994.
- [2] Y. C. Lin, S.C. Tal, "A Fast Vector Quantization Encoder for Video Coding", IEEE Trans on Consumer Electronics, Vol. 40, No. 3, August 1992.
- [3] N. Moayeri, D. L., Nouhoff, "Time - Memory Tradeoffs in Vector Quantizer Codebook Searching Based on Decision Trees", IEEE Trans. on Speech and Audio Processing Vol. 2, No. 4, Oct. 1994.
- [4] K. L. Oehler, R. M. Gray, "Combining Image Compression and Classification using Vector Quantization", IEEE Trans on Pattern Analysis and Machine Intelligence, Vol. 17, No. 5, May 1995.
- [5] C. H. Lee, L. H. Chen, "A Fast Search Algorithm for Vector Quantization using Mean Pyramids of Codewords", IEEE Trans. on Commu. Vol. 43, No. 2/3/4, Feb./Mar./Apri. 1995.
- [6] M. A. Ghafourian, Ch. M. Huans, "Comparison Between Several Adaptive Search Vector Quantization Schemes and JPEG Standard for Image compression" IEEE Trans. on Commu., Vol. 43, No. 2/3/4, Feb./Mar./April 1995.
- [7] K. T. LO, J. Feng, "Predictive Mean Search Algorithms for Fast VQ Encoding of Image", IEEE Trans. on Commu, Vol. 43, No. 12, Decem. 1995.
- [8] S. C. Toi, C. C. Loi, Y. C. Lin, "Two Fast Nearest Neighbor Searching Algorithm for Image Vector Quantization", IEEE Trans. on Commu Vol. 40, No. 12. Decem 1996.
- [9] S. Y. Choi, S. L. O chae, "Fast Vector Quantizer Usig Multiple Sorted Index Tables" IEEE Proc. on ICASSP, 1996.
- [10] Y. Linde, A. Buzo, R.M. Gray, "An Algorithm for Vector Quantization Design", IEEE Trans. On Commu., Vol. Com 28, Jan. 1980.